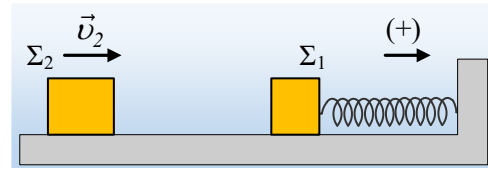

Μια ελαστική κρούση και δύο αατ

Ένα σώμα Σ_1 μάζας m_1 είναι δεμένο στο άκρο οριζώντιου ιδανικού ελατηρίου σταθεράς $k=100\text{N/m}$ και ταλαντώνεται με εξίσωση $x=0,5\cdot\eta\mu(10t+\pi/2)$ (μονάδες στο S.I.), με θετική την προς τα δεξιά κατεύθυνση. Ένα δεύτερο σώμα Σ_2 μάζας $m_2=1,5\text{kg}$ κινείται με τα-

χύτητα v_2 κατά μήκος του άξονα του ελατηρίου, πλησιάζοντας το σώμα Σ_1 . Αν τη χρονική στιγμή $t_0=0$ τα δυο σώματα απέχουν απόσταση $d_1=(\pi/8+0,5)\text{m}$, ενώ τα σώματα συγκρούονται κεντρικά και ελαστικά τη χρονική στιγμή $t_1=\pi/20\text{ s}$.

- i) Να υπολογιστεί η μάζα του σώματος Σ_1 και η θέση της κρούσης, μεταξύ των δύο σωμάτων.
- ii) Να βρεθούν οι ταχύτητες των δύο σωμάτων ελάχιστα πριν την κρούση.
- iii) Ποια η μεταβολή της ορμής του σώματος Σ_1 που οφείλεται στην κρούση;
- iv) Αφού βρείτε τη συνάρτηση $x=f(t)$ για την ταλάντωση του σώματος Σ_1 μετά την κρούση, αν αυτή έχει αμελητέα διάρκεια, να γίνει η γραφική παράσταση της απομάκρυνσης του Σ_1 σε συνάρτηση με το χρόνο από τη στιγμή $t_0=0$, μέχρι τη στιγμή $t_2=\pi/4\text{ s}$.

Απάντηση:

- i) Για την σταθερά επαναφοράς ισχύει:

$$D = m_1 \omega^2 \rightarrow m_1 = \frac{k}{\omega^2} = \frac{100}{10^2} \text{kg} = 1\text{kg}$$

Ενώ με αντικατάσταση στην εξίσωση της απομάκρυνσης, βρίσκουμε ότι η κρούση θα συμβεί στη θέση:

$$x = 0,5 \cdot \eta\mu\left(10t + \frac{\pi}{2}\right) = 0,5 \cdot \eta\mu\left(10 \cdot \frac{\pi}{20} + \frac{\pi}{2}\right) = 0,5 \cdot \eta\mu(\pi) = 0$$

Δηλαδή στη θέση ισορροπίας της ταλάντωσης, έχοντας μετατοπισθεί κατά $A=0,5\text{m}$.

- ii) Αφού η κρούση θα συμβεί στην θέση ισορροπίας του σώματος A, αυτό θα έχει ταχύτητα με κατεύθυνση προς τα αριστερά μέτρου:

$$v_1 = \omega \cdot A = 10 \cdot 0,5 \text{m/s} = 5\text{m/s}$$

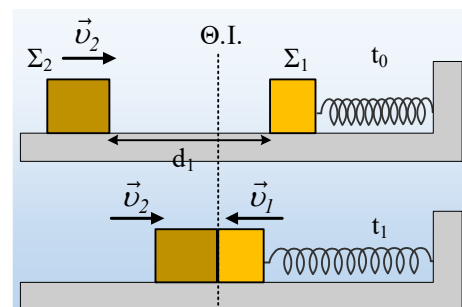
Το σώμα Σ_2 μέχρι τη στιγμή t_1 θα έχει διανύσει απόσταση:

$$s_2 = d_1 - A = \left(\frac{\pi}{8} + 0,5\right) \text{m} - 0,5\text{m} = \frac{\pi}{8} \text{m}$$

Συνεπώς το Σ_2 κινήθηκε με ταχύτητα:

$$v_2 = \frac{s_2}{t_1} = \frac{\frac{\pi}{8} \text{m}}{\frac{\pi}{20} \text{s}} = 2,5 \text{m/s}$$

- iii) Η ταχύτητα του Σ_1 μετά την κεντρική ελαστική κρούση του με το σώμα Σ_2 , είναι ίση:

$$v'_1 = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} v_1 + \frac{2m_2}{m_1 + m_2} v_2 \rightarrow$$

$$v'_1 = \frac{1-1,5}{1+1,5} (-5) \text{ m/s} + \frac{2 \cdot 1,5}{1+1,5} 2,5 \text{ m/s} = 4 \text{ m/s}$$

Αλλά τότε η μεταβολή της ορμής του Α σώματος που οφείλεται στην κρούση είναι:

$$\Delta \vec{p}_A = \vec{p}'_1 - \vec{p}_1 \rightarrow \Delta p_A = m_1 v'_1 - m_1 v_1 \rightarrow$$

$$\Delta p_A = 1 \cdot 4 \text{ kgm/s} - 1 \cdot (-5) \text{ kgm/s} = 9 \text{ kgm/s}$$

iv) Το σώμα Σ₁ μετά την κρούση ξεκινά μια νέα ταλάντωση, από την θέση ισορροπίας του, κινούμενο προς την θετική κατεύθυνση, με την ίδια γωνιακή συχνότητα $\omega=10 \text{ rad/s}$ και με πλάτος:

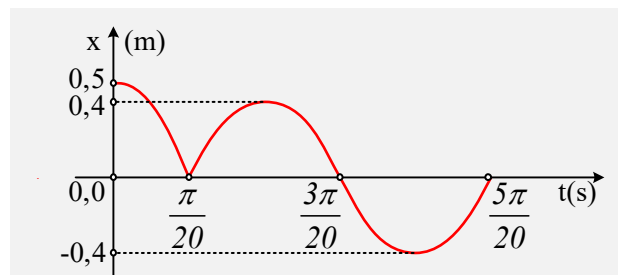
$$v'_1 = \omega A_1 \rightarrow A_1 = \frac{v'_1}{\omega} = \frac{4}{10} \text{ m} = 0,4 \text{ m}$$

Έτσι η εξίσωση της απομάκρυνσης θα έχει την μορφή:

$$x = A_1 \cdot \eta\mu(\omega \Delta t) = A_1 \cdot \eta\mu(10(t - t_1)) = 0,4 \cdot \eta\mu \left[10 \left(t - \frac{\pi}{20} \right) \right] \rightarrow$$

$$x = 0,4 \cdot \eta\mu \left(10t - \frac{\pi}{2} \right) \quad (\text{S.I.}) \quad t \geq \frac{\pi}{20} \text{ s}$$

Οπότε λαμβάνοντας υπόψη και την αρχική ταλάντωση, χαράσσουμε την ζητούμενη γραφική παράσταση, παίρνοντας το παρακάτω γράφημα.

dmargaris@gmail.com